

בארה של תורה

פשט עיון ודרש בפרשת השבוע ופניני השקפה ומוסר / נכתב ונערך ב"ה ע"י הרב ראובן גולן

יו"ל ע"י מוסדות דרכי תורה רחובות, בתי מדרש להוראה ולרבנות וכוללים לאברכים מצויינים, רח' הי"ש 12

כתובת המערכת:

רחובות- ההגנה 56/5

טל' - 050-4122172

דוא"ל להערות וקבלת

העלון מדי שבוע:

rg5740@gmail.com

גליון 670 סיון תש"פ שנה יד'

העלון מוקדש לע"נ מרת סעדה בת נעמי מחפוז ע"ה ע"י בנה הר"ה ג ישראל מחפוז שליט"א נשיא המוסדות

הקמפיין להוצאת הספר "בארה של תורה"!

רבים הנציחו בספר את יקריהם ומה איתך? לפרטים: 055-2537170 או rg5740@gmail.com

ניתן לתרום בדף הקמפיין באתר "גיוסים". או בנדריים פלוס- מוסדות "דרכי תורה" רחובות, קטגוריית "בארה של תורה"

פרשת קרח

מדהים ומרתק- הרב וולבה הוציא פנקס צ'קים אמריקאי בחלום וכתב בו סכום נכבד

"ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי" (טז, א)

כמה הפציר והעתיר וביקש יעקב אבינו שלא יוזכר שמו בפרשת המחלוקת, ומפני כן נמנע הכתוב ולא ייחס עד אליו את קרח. ואף שלא היה לו שום חלק בחולקים, מכל מקום כל כך רעה וגרועה היא המחלוקת עד שעצם הזכרת שמו של אדם בהקשר אליה הוא דבר מאוס משוקץ ורע בעיני הצדיקים.

במושבה באר יעקב שבה נולדתי, שוכנת ישיבת "באר יעקב" המעטירה. ראש הישיבה ומייסדה היה הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל בעל ה"שערי שמועות". תלמידו, הגאון ר' חיים משה שניידר שליט"א מטבריה, זכה לפני כשנתיים להוציא לאור את הספר "השמש לאור עולם" ובו אסופת מכתבים מהרב שפירא אשר האציל ממידותיו התרומיות ומהשקפתו הזכה והבהירה לכל עולם התורה. הוצאת ספר כרוכה בממון רב, הקלדה עימוד הדפסה והפצה, ועל כן פנה המחבר לנדיבי עם שיתרמו להוצאת הספר. בסייעתא דשמיא מצא נגיד נכבד שהיה מבאי ביתו של ראש הישיבה זצ"ל אשר הבטיח לו סכום של \$ 2000 להדפסת הספר, עם תנאים מסויימים.

בסכום זה לא היה די להוצאת הספר, אך הדבר נתן לו עידוד כדי לגשת ולהתחיל במלאכה, ולבסוף לאחר עמל רב זכה להוציא את הספר לאור. הוא ניגש לנגיד הנ"ל והציג בפניו את הספר, אך הלה טען שמכיון שהתנאים שעליהם סיכמו לא התקיימו במלואם אין בכונתו לתת את הכסף שהבטיח. המחבר לא הבין מדוע הנדיב ממאן לתרום, ובפרט שסכום זה היה חסר לו לכיסוי הוצאות ההדפסה, ועתה יהיה עליו לטרוח לגייס את הכסף.

לפני שנמשיך את הסיפור נקדים שהרב שפירא ייסד את ישיבת באר יעקב יחד עם הגאון הצדיק הרב שלמה וולבה זצ"ל בעל ה"עלי שור" שכיהן כמשגיח בישיבה, ויחד העמידו תלמידים הרבה. בחלוף השנים עזב הרב וולבה את ישיבת באר יעקב ועבר להתגורר בירושלים. באותם שנים שהיה בבאר יעקב היו מכתבים רבים שעליהם היו חתומים יחד הרב שפירא והרב וולבה, וכן חלופת מכתבים ביניהם.

והנה לפני כמה חודשים במוצאי שבת חלם הרב שניידר את הרב וולבה במלוא הדרו. הוא פנה אליו בענוותנותו הנודעת ואמר לו "אני מוקיר לך טובה גדולה!". הרב שניידר תמה והתפלא על חזיון זה ושאל מיד "טובה זו על מה ולמה?". ולהפתעתו השיב לו הרב וולבה תשובה מדהימה, "כידוע לך לפני שנים רבות עזבתי את ישיבת באר

יעקב, ומשום מה מעשה שטן הצליח ויצאו שמועות שווא כאילו היתה לי מריבה ומחלוקת עם ראש הישיבה הרב שפירא". וכאן הרב וולבה הרים את קולו ואמר כמה פעמים "והכל- עורבא פרח!", והמשיך ואמר, "לא היה ולא נברא! מעולם לא היתה לי שום מריבה עם ראש הישיבה! ומעשה שטן הוא. כל כך הצטערתי ונתייסרתי במשך שנים על שמועה רעה זו, אבל כעת שראיתי שהבאת בספרך כמה וכמה אסופות מכתבים אשר חתום אני עליהם יחד עם הרב שפירא, דבר אשר מזים ומפריך את שמועות השווא השקריות, כי רואים מהמכתבים שאכן היו בינינו אהבה ואחוה ושלוש ורעות תמיד, על כך אני מודה ומוקיר לך טובה!!!".

החלום עדיין לא הסתיים. הרב וולבה המשיך ואמר לרב שניידר "כאשר אני מוקיר טובה למישהו אני משלם לאלתר!". ומיד הוציא מכיסו פנקס צ'קים אמריקאי וכתב בו סכום נכבד.

כאן הקיץ הרב שניידר משנתו, כשכולו נרגש מהחלום אשר חלם, וחשב לעצמו "כמה חבל שאי אפשר לממש צ'קים שניתנו בחלום...". ויהי למחרת ביום ראשון בבוקר (כאשר בארה"ב היה זה כבר מוצאי שבת), הגיע הרב המחבר למשרדו וראה הודעה שנשלחה אליו מאותו נגיד שסירב להעביר את התרומה שהבטיח להוצאת הספר. הוא כתב שלמרות שהתנאים שהתנה עימו לא נתקיימו במלואם (לשיטתו) הוא רוצה בכל זאת להעביר את הסכום שהתחייב מסיבה מסויימת שאינו יכול לפרט, וביקש שישלח לו מיד את פרטי החשבון כדי שיכול להפקיד עוד באותו יום את הכסף (הובא בעלון "אסדר לסעודתא" פרשת שלח ה'תש"פ).

והחי יתן אל לבו מעשה נורא זה ויבין עד כמה הצדיקים מתרחקים אפילו משמועות שווא על מחלוקת מדומה, כדי שלא יצטייר כאילו יש איזו שהיא הצדקה למחלוקת ח"ו, וכמה צער יש להם ששמים מוזכר במחלוקת. ומי יתן וישכון השלום ויביא בכנפיו גאולה ומרפא לעולם.

"וכך נוצר לו כדור שלג ענק, שבמקרים רבים

מדי, נעצר רק בבית הדין הרבני..."

"ויקהלו על משה ועל אהרן" (טז, ג)

המון מחלוקות ידע העולם מיום היווסדו, ולהן סיבות רבות ומגוונות. אך אם נקלף אחת לאחת את ה"שכבות" של הסיבות והטענות השונות שהיו בפייהם של בעלי המחלוקת לדורותיהם, נמצא שהגרעין שממנו צמח הכל הוא הכבוד!

יהודה בן אברהם שרעבי ז"ל
אליעזר בן תמר דמרי ז"ל
רחמים בן מסעודה בן חמו ז"ל

כדיה בת יוסף נוני ע"ה
רחל בת שרה אליעזר ע"ה
מרים בת יוסף שעתל ע"ה

דוד בן עזיזה איתח ז"ל
דינה בת זוהרה אוהיון ע"ה
שמעון מרדכי בן יקוט ז'אנו ז"ל

ר' בנימין בן סלחה ז"ל ♦ סרה בת רחמה ע"ה
ר' שלמה בן טאוס ז"ל ♦ נאזיה בת תאגיה ע"ה
אהרן בן יחיא ז"ל ♦ רחל בת סאלחה ע"ה
יחיא בן טלאת ז"ל

להסכים אחד עם השני, אך חובה לשמור כל העת על כבודו של השני ולא לרדת לפסים אישיים.

ואכן חשוב להבין ממה נובעת הנקודה הפנימית של מחלוקת כדי למצוא דרכי מניעה ואף פתרונות במקרים שונים של מריבה ופלגנות. הנה נודע שהנשמה נקראת "כבוד", וכמו שנאמר (תהלים טז, ט) "שמח לבי ויגל כבודי", ופירשו **האבן עזרא** ו**הרד"ק** ש"כבודי" היא הנשמה, וכן על זו הדרך נאמר (שם נז, ט) "עורה כבודי". והגם שאין לנו עסק בנסתרות, מכל מקום לפי ערכנו פשוטם של דברים הוא שכל דבר הולך אחר שורשו, והיות והנשמות נחצבו מתחת לכסא הכבוד, לכן הנשמה, כולה אומרת כבוד, ואינה מסוגלת לסבול יחס שאיננו כפי כבודה. ועל כן כשאדם חווה השפלה ובזיון, הנשמה מזדעקת ומבקשת את כבודה האבוד. ניתן שזו הסיבה ש"אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שבולם את עצמו בשעת מריבה" (חולין פט, א), כי כאב הפגיעה בנשמה גדול הרבה יותר מפגיעה בגוף, והנשמה מבקשת להחזיר את כבודה, ונדרש כח עצום כדי לבלום ולשתוק ולפייס אותה למרות הכל).

נהג המונית אמר לרב "גוי מעניין אותו רק הכסף, תן לו 20 ₪ והוא מרוצה, אך אני יהודי! לי יש כבוד!"

ב. על פי המבואר לעיל יוצא שאצל יהודי הכבוד תופס מקום חשוב יותר מאצל גוי, באשר שוכנת בו נשמה חלק אלוה ממעל. ואכן מסופר על הגאון **הרב אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א ראש ישיבת מאור התלמוד** שנקלע פעם אחת לעיר רמלה וחיפש מונית כדי לחזור לעיר רחובות. והנה הזדמן לו נהג מונית מרחובות והוא ביקש לנסוע עימו. "כמה תעלה הנסיעה?" שאל. "70 ₪" ענה הנהג. "מדוע?", שאל הרב קוק, "הרי אתה בלאו הכי נוסע לרחובות? גם בשבוע שעבר הייתי כאן ברמלה ומצאתי נהג כמוך שנסוע בחזרה לרחובות והוא ביקש רק 20 ₪ ומדוע אתה מבקש מחיר רגיל של נסיעה?".

"כבוד הרב", השיב הנהג, "יכון שאותו נהג היה ערבי!". הרב קוק הופתע ואישר שאכן היה מדובר בנהג מבני הישמעאלים. ואז המשיך נהג המונית ואמר, "נהג גוי מעניין אותו רק הכסף, תן לו 20 ₪ והוא מרוצה, אבל אני יהודי! לי יש כבוד! ולא מכבודי לקחת נסיעה בסכום זעום שכזה".

סיפור זה ממחיש באופן כל כך נפלא את היסוד שנתבאר לעיל. בכל יהודי באשר הוא שוכנת נשמה ושוכן "כבוד". אם נדע לשמור על כבודו של כל ידוד ורע, וכל קרוב ובן משפחה, יימנעו מחלוקות רבות וחיכוכים מיותרים, וירבה השלום בעולם.

דא עקא, שברוב ככל הפעמים אין כאן לא פגיעה ולא זלזול, ועל כל פנים ודאי שלא במתכוין, אלא שהאדם מחמת סיבות כאלה ואחרות מפרש כאילו משהו רצה לפגוע בו ולהשפיל אותו ולזלזל בכבודו, ואזי לבו מתמלא בתרעומת ומבקש להשיב מלחמה ולהגן על כבודו. ואם הדברים כנים ונכונים הרי שבכך מצאנו תרופה ותשובה לחיכוכים רבים בין בני אדם. לא אחת קורה שיש לאדם טענות שונות על חבירו, אבל בעצם מה שבאמת מפריע לו הוא שהלה לא מכבד אותו כראוי. זה מצוי לרוב בין בני זוג, כשאתה שומע את הצדדים ויורד לחקר הענין ומגלה שמתחת להררי הטענות הקשות מסתתר דבר אחד: כבוד! האשה מרגישה שבעלה לא מכבד אותה מספיק, וכמים פנים לפנים גם הבעל חש כן, וכך נוצר לו כדור שלג ענק, שבמקרים רבים, רבים מדי, נעצר רק בבית הדין הרבני... אם נשכיל לתת לשני את התחושה שאנו מכבדים אותו, הרבה מחלוקות יימנעו או יפתרו מאליהן. מותר לחשוב אחרת, מותר לא

ותן מטר לברכה!

ממשיכים בתנופה! בס"ד בשעה טובה החלה בניית קומת בית הכנסת שע"י מוסדות "דרכי תורה". זו ההזדמנות שלך לתרום מטר לנצח במקום תורה ותפילה שבו מתקיימת פעילות מסביב לשעון. לפרטים: 054-2637798 או 08-9452903 ניתן לתרום בנדירים פלוס.

זמני התפילות והשיעורים בבית הכנסת ובית המדרש "דרכי תורה" (רח' ח"י"ש 12 רחובות)

בס"ד פעילות תורנית ענפה במוסדות "דרכי תורה"

זמני שבת מברכין פרשת קרח

כולל הוראה "דרכי תורה" - 9:00-17:30.
כולל הוראה "שערי המצוינים" בראשות הרה"ג ראובן גולן - 9:00-17:30.
כולל הוראה "שערי בינה" בראשות הרה"ג אביחי יששכר (קרית עקרון רח' הבנים 34) - 9:15-17:00.
כולל בוקר "תפארת אבות" לבעלי בתים - 10:00-13:15.
כולל ערב לאברכים בראשות הרב ניר לוי - 22:00-24:00.
שיעור דף היומי אליבא דהלכתא (בוקר) - הרב דוד חצרוני 9:15-10:00 [לאחר תפילת שחרית].
שיעור דף היומי אליבא דהלכתא (ערב) - הרב גלעד ג'רפי 19:00-20:00.

מנין פלג ערב שבת - 18:00
מנחה ערב שבת מנין מרכזי - 19:25
הדלקת נרות - 19:30
שחרית מנין נץ (קרבות) - 4:40. [בסיום התפילה קידוש ושיעור גמרא עם הרה"ג אופיר שירה].
שחרית מנין מרכזי (קרבות) - 8:15
מנחה מנין א' ("פתח אליהו") - 13:30
שיעור הלכה ומוסר - 14:15
שיעור גמ' ופרשת השבוע עם רב הקהילה - 16:00
מנחה מנין ב' - 18:00
דרשה - 20:00
צאת השבת - 20:22
ערבית מוצ"ש - 20:30
רבינו תם - 21:17
שיעור דף היומי עם הרב גלעד ג'רפי - 21:30

כולל ערב לבעלי בתים "חזון עובדיה" ע"ש מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
מדי ערב בין השעות 20:15-21:00 (תפילת ערבית לפני השיעור ובסיומו)

ימות החול (שבוע פרשת חקת)

נושאי השיעורים:
◆ יום א' - שיעור אקטואלי הלכה למעשה בדיני ממונות עם הדיין הרה"ג אופיר שירה.
◆ יום ב' - הלכות שבת למעשה עם הרה"ג ראובן גולן.
◆ יום ג' - "סמיכת חבר" - תוכנית עולמית ללימוד הלכה לבעלי בתים עם מראי מקומות סיכומים ומבחנים בהכוונת רבה של ירושלים הראש"ל הגאון הרב שלמה משה עמאר שליט"א.
◆ יום ד' - הלכה ומוסר מעניינא דיומא עם הרב עמית יאיר.
◆ יום ה' - אור החיים הקדוש על פרשת השבוע עם הרה"ג ראובן גולן.
יום ו' - לימוד הלכה עם הרה"ג אביחי יששכר - 10:00-12:00.
תהלים לנשים ביום א' (רח' מרגולין 12 בבית הפינתי משפ' סלמי) - 17:00-18:00.

שחרית (קרבות) - א. 5:10. ב. 8:15.
מנחה (קרבות) - א. 13:15. ב. 17:15. ג. 18:10.
ערבית - א. 18:30 (מנין פלג). ב. 20:00. ג. 21:00.

עמישידי בן פלטיאל ורזולה זרוק ז"ל
לאה בת רבקה שריקי ע"ה
חיים בן דינה אוהיון ז"ל

חיים בן שלמה נוני ז"ל
זהרה בת ורדה ועובדיה התובה ע"ה
אשר מסעוד בן הנה אוהנה ז"ל